

THÀNH ỦY CẨM PHẢ
BAN TUYÊN GIÁO

*

Số 1097 -HD/BTG

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Cẩm Phả, ngày 17 tháng 7 năm 2024

HƯỚNG DẪN

**Tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam
(28/7/1929 - 28/7/2024)**

Thực hiện Hướng dẫn số 97-HD/BTGTU ngày 08/7/2024 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy về “Tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024)”, Ban Tuyên giáo Thành ủy hướng dẫn công tác tuyên truyền cụ thể như sau:

I- MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Tuyên truyền sâu rộng trong cán bộ, đảng viên, đoàn viên, công nhân, viên chức, người lao động (CNVCLĐ) và toàn xã hội về truyền thống vẻ vang 95 năm Công đoàn Việt Nam và của giai cấp công nhân Việt Nam; vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ và những đóng góp to lớn của tổ chức Công đoàn Việt Nam trong suốt 95 năm hình thành và phát triển; qua đó củng cố, khẳng định niềm tin, khơi dậy niềm tự hào, phát huy trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, của các cấp, các ngành và người sử dụng lao động xây dựng tổ chức Công đoàn Việt Nam ngày càng vững mạnh và chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho CNVCLĐ.

- Thông qua các hoạt động kỷ niệm góp phần tạo sự thống nhất trong tổ chức, sự đồng thuận của cán bộ, đoàn viên, CNVCLĐ để triển khai thực hiện có hiệu quả mục tiêu, chỉ tiêu, các khâu đột phá của Nghị quyết Đại hội Công đoàn Thành phố lần thứ XIX, Nghị quyết Đại hội Công đoàn tỉnh Quảng Ninh lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2023 - 2028, Nghị quyết Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam, các nhiệm vụ trọng tâm của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, của Liên đoàn Lao động tỉnh Quảng Ninh và Liên đoàn Lao động thành phố Cẩm Phả năm 2024.

2. Yêu cầu

Các hoạt động tuyên truyền cần bám sát sự chỉ đạo, định hướng của cấp ủy Đảng, hình thức đa dạng, nội dung phong phú, thiết thực, hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm, sáng tạo, tiết kiệm, mang lại lợi ích thiết thực cho đoàn viên, người lao động, phù hợp với điều kiện thực tế của ngành, địa phương, đơn vị.

II- NỘI DUNG VÀ HÌNH THỨC TUYÊN TRUYỀN

1. Nội dung tuyên truyền

- Quá trình thành lập, trưởng thành và truyền thống vẻ vang của tổ chức Công đoàn Việt Nam trong 95 năm qua gắn với lịch sử đấu tranh cách mạng của Đảng và

dân tộc; khẳng định vị trí, vai trò, nhiệm vụ to lớn của tổ chức Công đoàn Việt Nam và giai cấp công nhân Việt Nam trong tiến trình cách mạng Việt Nam, đặc biệt là trong sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; những bài học kinh nghiệm lớn trong xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn Việt Nam; phân tích đầy đủ, sâu sắc thời cơ, thách thức đặt ra cho Công đoàn Việt Nam trong giai đoạn hội nhập quốc tế sâu rộng; nâng cao cảnh giác trước các âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên lĩnh vực lao động, công đoàn.

- Tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và của tỉnh Quảng Ninh đối với giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn Việt Nam, nhất là Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XV, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XXIII; Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa X) về tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Kết luận số 79-KL/TW ngày 25/12/2013 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 20; Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 12/6/2021 của Bộ Chính trị về đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới; Bộ Luật Lao động năm 2019, Luật Công đoàn năm 2012,...

- Tuyên truyền kết quả triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIII, Nghị quyết Đại hội Công đoàn tỉnh Quảng Ninh lần thứ XIV, Nghị quyết Đại hội Công đoàn Thành phố lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2023 - 2028; Kế hoạch số 09/KH-TLĐ ngày 27/12/2023 của Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phát động phong trào thi đua yêu nước năm 2024 và chào mừng kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam; Kế hoạch của Liên đoàn Lao động Tỉnh, Thành phố về tổ chức các hoạt động kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam; phản ánh sinh động các phong trào thi đua, cuộc vận động, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, nâng cao năng suất lao động, hiệu quả công tác; tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; nghiên cứu, tìm tòi các mô hình, cách làm mới, hiệu quả, nỗ lực vượt mọi khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ chuyên môn và hoạt động của các cấp công đoàn năm 2024; các hoạt động thăm hỏi, tri ân những cán bộ công đoàn tiêu biểu của tỉnh qua các thời kỳ, biểu dương các tập thể, cá nhân điển hình trong hoạt động Công đoàn và phong trào thi đua trong CNVCLĐ; các hoạt động văn hóa, thể thao, về nguồn thiết thực, bổ ích; tuyên dương công nhân là đảng viên tiêu biểu trong các công đoàn cơ sở doanh nghiệp,...

- Tuyên truyền đấu tranh phản bác thông tin xấu độc, xuyên tạc vị trí, vai trò của tổ chức Công đoàn, kích động, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, chống phá Đảng, Nhà nước, xâm phạm an ninh, an toàn và trật tự xã hội.

2. Hình thức tuyên truyền

- Tổ chức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, trang thông tin điện tử, cổng thông tin điện tử thành phần, các trang mạng xã hội, hệ thống thông tin cơ sở, tuyên truyền cổ động trực quan; thông qua bản tin sinh hoạt chi bộ, các ấn phẩm tuyên truyền (*sách, tài liệu tuyên truyền, ảnh, tranh cổ động...*); qua hội nghị báo cáo viên, tuyên truyền viên, sinh hoạt thường kỳ của các tổ chức, hội đoàn thể...; các hoạt động văn hóa, văn nghệ chào mừng.

- Tuyên truyền, phổ biến rộng rãi Đề cương tuyên truyền Kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam do Ban Tuyên giáo Trung ương và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam biên soạn.

- Tiếp, phát sóng và phát lại Chương trình phát thanh chào mừng, kỷ niệm sự kiện, các hoạt động giao lưu, gặp mặt các nhân chứng lịch sử. Chia sẻ, đăng phát, phát lại phim tài liệu kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam trên các nền tảng mạng xã hội.

Lưu ý: Trong hoạt động tuyên truyền sử dụng biểu trưng và Bộ nhận diện tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024) do Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam công bố.

III- MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG TRỌNG TÂM

Các cơ quan, đơn vị, địa phương chủ động bám sát nội dung các văn bản chỉ đạo của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Tỉnh ủy, UBND Tỉnh, Liên đoàn Lao động Tỉnh, Thành ủy, UBND Thành phố, Liên đoàn Lao động Thành phố để chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện các hoạt động tuyên truyền bảo đảm thiết thực, hiệu quả, gắn với tuyên truyền làm nổi bật giá trị tinh thần “*Kỷ luật và đồng tâm*” của giai cấp công nhân vùng mỏ, “*Hội tụ văn hoá thợ mỏ, lan tỏa tình người vùng Than*” của Thành phố.

1. Tuyên truyền nội dung, kết quả Hội thảo khoa học “*Đổi mới tổ chức và hoạt động Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới*” do Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phối hợp với Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh và Hội đồng Lý luận Trung ương tổ chức; Giải thưởng Nguyễn Văn Linh lần thứ IV và Hội nghị biểu dương 95 Chủ tịch Công đoàn cơ sở, nghiệp đoàn tiêu biểu toàn quốc lần thứ V; Cuộc thi tìm hiểu “*Nghị quyết Đại hội Công đoàn và hành động của đoàn viên, người lao động*”, kết hợp tìm hiểu truyền thống 95 năm Công đoàn Việt Nam,...

2. Tuyên truyền các hoạt động thăm hỏi, tri ân những cán bộ công đoàn tiêu biểu của tỉnh qua các thời kỳ, biểu dương các tập thể, cá nhân điển hình trong hoạt động Công đoàn và phong trào thi đua trong CNVCLĐ; các hoạt động văn hóa, thể thao, về nguồn thiết thực, bổ ích; tuyên dương công nhân là đảng viên tiêu biểu trong các công đoàn cơ sở doanh nghiệp,...

3. Tuyên truyền các hoạt động kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam theo sát nội dung Kế hoạch số 09/KH-TLĐ ngày 27/12/2023 của Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

4. Các nội dung tuyên truyền cụ thể: Liên đoàn Lao động Thành phố chủ động triển khai tuyên truyền và tổ chức các hoạt động.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Liên đoàn Lao động Thành phố

- Chủ trì, chỉ đạo các cấp công đoàn từ Thành phố đến cơ sở thực hiện tốt các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam.

- Tham mưu tổ chức các hoạt động thăm hỏi, tri ân những cán bộ công đoàn tiêu biểu của Thành phố qua các thời kỳ, biểu dương các tập thể, cá nhân điển hình trong hoạt động Công đoàn và phong trào thi đua trong CNVCLĐ; các hoạt động văn hóa, thể thao, về nguồn thiết thực, bổ ích; tuyên dương công nhân là đảng viên tiêu biểu trong các công đoàn cơ sở doanh nghiệp,...

- Chủ động phối hợp, cung cấp thông tin về các hoạt động chào mừng, kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam, những gương “người tốt, việc tốt” và tập thể, cá nhân điển hình trong CNVCLĐ, trong hoạt động công đoàn cho các cơ quan thông tin, tuyên truyền của Tỉnh và Trung tâm Truyền thông và Văn hóa Thành phố.

- Tích cực đăng tải, chia sẻ, làm lan tỏa mạnh mẽ thông tin chào mừng, kỷ niệm sự kiện trên các trang thông tin, mạng xã hội, nhất là phim tài liệu kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam. Phát động sinh hoạt chính trị về 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024) để mỗi công đoàn viên hiểu rõ, nắm chắc về sự ra đời, hoạt động công đoàn qua các thời kỳ, những bài học kinh nghiệm và nhiệm vụ của tổ chức công đoàn trong giai đoạn hiện nay (theo đề cương gửi kèm).

- Chủ động nắm bắt, kịp thời phản ánh, báo cáo tình hình tư tưởng, dư luận xã hội, tâm tư, nguyện vọng CNVCLĐ, nhất là những vấn đề nhạy cảm (nếu có); tăng cường tuyên truyền công tác bảo đảm an toàn lao động, xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định, tiến bộ, việc thực hiện chế độ, chính sách lao động của doanh nghiệp; phối hợp với các cơ quan chức năng đấu tranh phản bác các thông tin sai trái, thù địch, xuyên tạc trên lĩnh vực lao động, công đoàn, các hoạt động lợi dụng vấn đề lao động, công đoàn để chống phá Đảng, Nhà nước, xâm phạm an ninh trật tự nhất là trên Internet, mạng xã hội.

2. Đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị, UBND các phường xã

Xây dựng kế hoạch tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam theo mục II và III của Hướng dẫn này bảo đảm

thiết thực, phù hợp với tình hình thực tiễn tại địa phương, đơn vị.

- Xây dựng các tin, bài về phong trào công chức, viên chức, người lao động, hoạt động công đoàn và các tấm gương “Người tốt, việc tốt” và tập thể cá nhân điển hình trong CNVCLĐ, trong hoạt động công đoàn để tuyên truyền, nhân rộng; phản ánh kịp thời, sinh động các hoạt động kỷ niệm.

- Phối hợp với Liên đoàn Lao động Tỉnh, Liên đoàn Lao động Thành phố tổ chức các chương trình tuyên truyền phù hợp, bảo đảm đúng sự chỉ đạo, hướng dẫn.

- Phổ biến rộng rãi Đề cương tuyên truyền, khẩu hiệu tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam trên hệ thống thông tin cơ sở (*truyền thanh cơ sở, cổng thông tin điện tử thành phần, trang thông tin điện tử tổng hợp Thành phố...*), tuyên truyền trực quan (*Bảng, biển Led, băng rôn, phướn thả...*), dựng các cụm Panô tuyên truyền về kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024) tại các địa điểm công cộng, trực đường chính trên địa bàn.

- Tiếp sóng các nội dung, chương trình phát thanh từ Đài Tiếng nói Việt Nam, Trung tâm Truyền thông Tỉnh và bố trí phát lại vào các khung giờ phù hợp để đông đảo đội ngũ cán bộ, đảng viên, hội viên, đoàn viên và Nhân dân biết, theo dõi.

- Chủ động chỉ đạo thực hiện tốt công tác quản lý thông tin, tuyên truyền, nhất là việc đăng tải thông tin trên các báo, đài, tạp chí, trên Internet, mạng xã hội và các ấn phẩm tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam; phát hiện, ngăn chặn và phối hợp xử lý nghiêm, kịp thời các hành vi vi phạm, các ấn phẩm, tài liệu đưa thông tin sai trái, xuyên tạc về sự kiện và các hoạt động thuộc lĩnh vực lao động, công đoàn để chống phá Đảng, Nhà nước, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

3. Đề nghị UBMTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội Thành phố

- Tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024) phù hợp và bảo đảm yêu cầu.

- Tổ chức các hoạt động chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho đoàn viên; giao lưu, gặp mặt, nói chuyện truyền thống; nắm tình hình tư tưởng, tâm tư nguyện vọng của đoàn viên công đoàn.

4. Đề nghị các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy

- Triển khai công tác tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024). Chia sẻ, vận động cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị lan tỏa các thông tin tuyên truyền từ các trang thông tin chính thống của Thành phố.

- Chỉ đạo tổ chức các hoạt động thăm hỏi, tri ân những cán bộ công đoàn tiêu biểu, biểu dương các tập thể, cá nhân điển hình trong hoạt động Công đoàn và phong trào thi đua trong CNVCLĐ.

- Phổ biến rộng rãi Đề cương tuyên truyền, khẩu hiệu tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam; tuyên truyền, vận động đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, cán bộ tuyên giáo, đội ngũ cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và Nhân dân tích cực theo dõi nội dung các hoạt động kỷ niệm trên các phương tiện thông tin đại chúng; tích cực đăng tải, chia sẻ, làm lan tỏa mạnh mẽ thông tin chào mừng, kỷ niệm sự kiện trên các trang thông tin, mạng xã hội.

- Chủ động theo dõi, đôn đốc các hoạt động thông tin, tuyên truyền nhất là trên báo chí, Internet, mạng xã hội; nắm bắt tình hình tư tưởng cán bộ, đảng viên CNVCLĐ và các tầng lớp Nhân dân, kịp thời đề xuất, tham mưu cấp ủy chỉ đạo thực hiện tốt công tác tư tưởng. Chủ động định hướng đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái trên lĩnh vực lao động, công đoàn, luận điệu xuyên tạc sự kiện trong dịp kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam

V- THỜI GIAN VÀ KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN

1. Thời gian tuyên truyền: Từ nay đến ngày 05/8/2024, tập trung cao điểm từ ngày 22/7/2024 đến ngày 05/8/2024 (*riêng công tác tuyên truyền trực quan thực hiện từ 25/7/2024-10/8/2024*).

2. Một số khẩu hiệu tuyên truyền: Theo khẩu hiệu gửi kèm theo.

(Ban Tuyên giáo Thành ủy gửi kèm Đề cương tuyên truyền kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công Đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024 do Ban Tuyên giáo Trung ương và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam biên soạn).

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy (*để báo cáo*),
- Thường trực Thành ủy (*để báo cáo*),
- UBND Thành phố,
- UBMTTQ và các tổ chức chính trị, xã hội,
- Các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy,
- Lưu BTG.

TRƯỞNG BAN

Trương Thành Công

Khẩu hiệu tuyên truyền

(Kèm theo Hướng dẫn số 1097-HD/BTG ngày 17/7/2024 của Ban Tuyên giáo Thành ủy)

1. Nhiệt liệt chào mừng 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024)!
2. Công nhân, công chức, viên chức, người lao động thi đua lập thành tích chào mừng 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024)!
3. Công đoàn Việt Nam đổi mới, sáng tạo vì quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động, vì sự phát triển bền vững của đất nước!
4. Xây dựng Công đoàn Việt Nam vững mạnh và xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện đại, lớn mạnh, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới là trách nhiệm của Đảng, hệ thống chính trị và toàn xã hội!
5. Xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện đại, lớn mạnh, xứng đáng là giai cấp tiên phong, lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước!
6. Công nhân, viên chức, lao động tỉnh Quảng Ninh quyết tâm thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam, nhiệm kỳ 2023 - 2028!
7. Công đoàn tỉnh Quảng Ninh đổi mới, sáng tạo, vì quyền, lợi ích của đoàn viên, người lao động, vì sự phát triển bền vững của đất nước!
8. Công nhân, viên chức, lao động tỉnh Quảng Ninh phát huy truyền thống “Kỷ luật và Đồng tâm”, quyết tâm xây dựng tỉnh Quảng Ninh trở thành tỉnh kiêu hãnh, giàu đẹp, văn minh, hiện đại!
9. Công đoàn tỉnh Quảng Ninh đồng hành cùng sự phát triển bền vững của doanh nghiệp, vì việc làm, đời sống của người lao động!
10. Đảng Cộng sản Việt Nam - đội tiên phong của giai cấp công nhân Việt Nam, người lãnh đạo, tổ chức mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam!
11. Cùng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc trên nền tảng liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo!
12. Công nhân, công chức, viên chức, người lao động đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh!
13. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam muôn năm!
14. Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh muôn năm!
15. Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta!

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
KỶ NIỆM 95 NĂM NGÀY THÀNH LẬP CÔNG ĐOÀN VIỆT NAM
(28/7/1929 - 28/7/2024)

(kèm theo Hướng dẫn số 1097 -HD/BTG ngày 17/7/2024 của Ban Tuyên giáo Thành ủy)

I. KHÁI QUÁT SỰ RA ĐỜI CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN VÀ CÔNG HỘI ĐỎ - TIỀN THÂN CỦA TỔNG LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG VIỆT NAM

1. Sự ra đời của của giai cấp công nhân Việt Nam

Giai cấp công nhân Việt Nam ra đời và phát triển gắn liền với quá trình khai thác thuộc địa của thực dân Pháp những năm cuối thế kỷ XIX. Trước khi thực dân Pháp nổ súng xâm lược, xã hội Việt Nam vẫn là một xã hội phong kiến với hai giai cấp cơ bản là giai cấp địa chủ phong kiến và giai cấp nông dân; duy trì nền kinh tế lạc hậu dựa vào sản xuất tiểu nông là chính, cơ sở kinh tế công nghiệp, dịch vụ chưa phát triển. Sau khi cuộc xâm lăng và bình định đã cơ bản hoàn thành, thực dân Pháp liền bắt tay tiến hành khai thác thuộc địa lần thứ nhất với quy mô mở rộng ra cả nước. Các nhà máy rượu bia, vải sợi, điện nước, ngành đường sắt, hầm mỏ, đồn điền cao su, cà phê... lần lượt ra đời và cùng với đó đội ngũ những người công nhân Việt Nam đầu tiên được hình thành. Họ là những người nông dân bị tước đoạt hết ruộng đất, những người thợ thủ công bị phá sản buộc phải vào làm việc trong các doanh nghiệp tư bản Pháp. Theo số liệu thống kê trước chiến tranh thế giới lần thứ nhất, tổng số công nhân của Việt Nam khoảng trên 10 vạn người, chủ yếu tập trung ở một số thành phố lớn như: Hà Nội, Sài Gòn - Chợ Lớn, Hải Phòng và vùng mỏ Quảng Ninh...

Sau chiến tranh thế giới lần thứ nhất, để bù đắp những tổn thất, thực dân Pháp đã tiến hành cuộc khai thác thuộc địa lần thứ hai với quy mô và tốc độ lớn hơn trước. Chúng tăng cường đầu tư vào các ngành khai khoáng, giao thông vận tải, đồn điền, công nghiệp chế biến, dệt may... nhằm tăng cường vơ vét và bóc lột ở các nước thuộc địa. Thời kỳ này, số lượng công nhân Việt Nam đã phát triển nhanh chóng lên đến trên 22 vạn người vào đầu năm 1929.

Dưới sự áp bức bóc lột hà khắc của thực dân, phong kiến, giai cấp công nhân Việt Nam đã đoàn kết, tổ chức tập hợp nhau lại đấu tranh đòi quyền lợi, dẫn đến hình thành các Hội Ái hữu, Hội Tương tế trong các nhà máy, xí nghiệp. Cuối năm 1920, người công nhân yêu nước Tôn Đức Thắng đã vận động thành lập Công hội Ba Son ở Sài Gòn, mở đầu cho phong trào đấu tranh giải phóng giai cấp, giải phóng dân tộc.

2. Sự ra đời của Công hội Đỏ Bắc Kỳ - tiền thân của Công đoàn Việt Nam ngày nay

Quá trình hình thành và phát triển của Công hội Đỏ Bắc Kỳ gắn liền với quá trình hoạt động cách mạng của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trong những năm đầu của thế kỷ XX. Người đã tham gia Công đoàn hải ngoại Anh khi hoạt động tại Luân Đôn trong những năm 1914 - 1917; gia nhập Công đoàn Kim khí quận 17 Pari vào

năm 1919. Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc là người đặt cơ sở lý luận và nền tảng tư tưởng cho việc thành lập tổ chức Công đoàn Việt Nam. Trong tác phẩm “Đường Kách mệnh”, Người chỉ dẫn: “Tổ chức Công hội trước hết là để công nhân đi lại với nhau cho có cảm tình; hai là để nghiên cứu với nhau; ba là để sửa sang cách sinh hoạt của công nhân cho khá hơn bây giờ; bốn là để giữ gìn lợi quyền cho công nhân; năm là để giúp cho quốc dân, giúp cho thế giới”. Tháng 6/1925, Người sáng lập tổ chức Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên ở Quảng Châu - Trung Quốc và trực tiếp giảng dạy nhằm nâng cao lý luận chính trị cho học viên.

Những năm 1925 - 1928, dưới sự lãnh đạo của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên, phong trào “Vô sản hóa” đã thâm nhập sâu rộng vào trong các nhà máy, xí nghiệp, hầm lò để tuyên truyền, vận động công nhân tích cực tham gia phong trào đấu tranh. Sự ra đời của Chi bộ Cộng sản đầu tiên (3/1929), đặc biệt là sự ra đời của Đông Dương Cộng sản Đảng (6/1929) là kết quả của quá trình vận động, tổ chức công nhân mà Nguyễn Đức Cảnh là một trong những sáng lập viên và giữ vai trò quan trọng. Trên cương vị là Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương lâm thời, Nguyễn Đức Cảnh được Trung ương lâm thời phân công phụ trách công tác vận động công nhân.

Nhận thức được vai trò quan trọng của tổ chức Công hội, của công nhân trong cuộc đấu tranh chống đế quốc, bóc lột, bảo vệ quyền lợi của công nhân, Nguyễn Đức Cảnh và những người đồng chí đã tích cực tổ chức cuộc vận động phong trào công nhân, trước hết là phong trào công nhân Bắc Kỳ để thành lập tổ chức Công hội. Ngày 28/7/1929, Đại hội đại biểu Tổng Công hội Đỏ Bắc Kỳ lần thứ nhất khai mạc do đồng chí Nguyễn Đức Cảnh chủ trì. Đại hội đã quyết định thành lập Tổng Công hội Đỏ Bắc Kỳ, thông qua Điều lệ và hệ thống tổ chức của Công hội, ra báo “Lao động” và tạp chí “Công hội Đỏ”, bầu Ban Chấp hành Trung ương lâm thời do đồng chí Nguyễn Đức Cảnh làm Hội trưởng. Sự kiện thành lập Tổng Công hội Đỏ Bắc Kỳ là mốc son chói lọi trong lịch sử phong trào công nhân và Công đoàn Việt Nam. Kể từ đây, giai cấp công nhân Việt Nam có một đoàn thể cách mạng rộng lớn, hoạt động có tôn chỉ, mục đích, đứng ra dẫn dắt phong trào.

II. PHONG TRÀO CÔNG NHÂN VÀ HOẠT ĐỘNG CÔNG ĐOÀN QUA CÁC THỜI KỲ CỦA CÁCH MẠNG VIỆT NAM

1. Thời kỳ đấu tranh giành chính quyền (1930 - 1945)

Ngày 03/02/1930, Đảng Cộng sản Việt Nam được thành lập. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Tổng Công hội Đỏ đã tập hợp lực lượng thợ thuyền, đội quân chủ lực của cách mạng Việt Nam, tạo nên cao trào Xô Viết - Nghệ Tĩnh 1930 - 1931. Cuối năm 1931, phong trào đấu tranh của giai cấp công nhân Việt Nam bị thực dân Pháp đàn áp dã man, hầu hết số cán bộ Đảng và Công hội Đỏ đều bị địch bắt, khiến cho mối liên lạc giữa Đảng và quần chúng, giữa Công hội Đỏ và phong trào công nhân gần như bị gián đoạn. Trong điều kiện đó, bắt chấp sự kiểm soát gắt gao

của thực dân Pháp, Công hội Đỏ vẫn tích cực tuyên truyền, vận động công nhân, phát triển tổ chức. Từ năm 1932 - 1936, phong trào cách mạng trong cả nước bắt đầu phục hồi.

Từ năm 1936 - 1939, tổ chức Công hội Đỏ đổi tên thành Nghiệp đoàn Ái hữu và chuyển sang thời kỳ hoạt động bán công khai. Nhờ sự tổ chức linh hoạt, thích hợp với tình hình, phong trào công nhân giai đoạn này vẫn phát triển mạnh mẽ. Tháng 9/1939, chiến tranh thế giới lần thứ hai bùng nổ, thực dân Pháp đầu hàng và thỏa hiệp với phát xít Nhật thẳng tay đàn áp phong trào dân chủ chống chiến tranh của Nhân dân ta, thủ tiêu các quyền tự do nghiệp đoàn. Trước tình hình đó, tổ chức Nghiệp đoàn Ái hữu phải rút vào hoạt động bí mật và lấy tên là “Hội Công nhân phản đế”, năm 1941 đổi thành “Hội Công nhân cứu quốc” làm nòng cốt cho hoạt động của tổ chức Việt Minh.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, tổ chức Công đoàn thực sự là trung tâm đoàn kết của công nhân lao động Việt Nam. Với trên 20 vạn người vào thời điểm năm 1945, các đoàn viên Công đoàn trở thành lực lượng nòng cốt làm nên cuộc Cách mạng Tháng Tám 1945 thành công, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - Nhà nước Công nông đầu tiên ở Đông Nam Á.

2. Thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp (1945 - 1954)

Sau Cách mạng Tháng Tám thành công năm 1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng, tháng 3/1946, Hội nghị đại biểu Công nhân cứu quốc Bắc Bộ, Trung Bộ và Tổng Công đoàn Nam Bộ đã quyết định thống nhất về mặt tổ chức trên phạm vi cả nước thành “Hội Công nhân cứu quốc”. Tháng 6/1946, tại Hội nghị cán bộ Công đoàn cứu quốc đã đổi tên “Hội Công nhân cứu quốc” thành “Công đoàn”. Ngày 20/7/1946, tại Nhà hát lớn Hà Nội, “Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam” đã chính thức được thành lập và được công nhận là thành viên chính thức của Liên hiệp Công đoàn thế giới vào năm 1949.

Trong những năm đầu đất nước giành độc lập, tổ chức Công đoàn và giai cấp công nhân Việt Nam đã có nhiều đóng góp quan trọng trong việc bảo vệ và phát huy thành quả của cuộc Cách mạng Tháng Tám, tham gia tích cực vào cuộc Tổng tuyển cử bầu Quốc hội đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Trước dã tâm xâm lược nước ta một lần nữa của thực dân Pháp, các đội cảm tử Thủ đô, trong đó nòng cốt là công nhân đã chiến đấu với tinh thần quả cảm, anh dũng.

Thực hiện nhiệm vụ vừa kháng chiến, vừa kiến quốc, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã tổ chức vận động công nhân, viên chức, lao động (CNVCLĐ) tập trung xây dựng nhà máy, công xưởng, sản xuất vũ khí, khí tài quân sự; khắc phục khó khăn, hăng hái thi đua lao động phục vụ kháng chiến. Tại chiến khu Việt Bắc, từ ngày 01 - 15/01/1950, *Đại hội lần thứ I Công đoàn Việt Nam* đã đề ra mục tiêu: “Động viên công nhân viên chức cả nước, nhất là công nhân ngành Quân giới sản xuất nhiều vũ khí, khí tài phục vụ kháng chiến chống thực dân Pháp đến thắng

lợi”. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam gồm 21 ủy viên chính thức và 04 ủy viên dự khuyết. Đồng chí Hoàng Quốc Việt, Ủy viên Thường vụ Trung ương được bầu làm Chủ tịch, đồng chí Trần Danh Tuyên được bầu làm Tổng Thư ký.

Tháng 02/1951, Đại hội lần thứ II của Đảng đề ra nhiệm vụ đẩy mạnh phát triển kinh tế phục vụ tổng phản công, đưa cuộc kháng chiến đến thắng lợi hoàn toàn. Thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ II của Đảng, Công đoàn vận động công nhân hăng hái sản xuất và tham gia quản lý, xây dựng xí nghiệp. Đây là bước chuyển biến lớn về nhận thức tư tưởng và phương thức hoạt động Công đoàn. Từ đây trong các xí nghiệp quốc doanh, Công đoàn đại diện cho công nhân tham gia các Ủy ban xí nghiệp, góp phần trực tiếp quản lý sản xuất kinh doanh, đưa nền kinh tế kháng chiến phát triển về mọi mặt. Ở vùng tự do, Công đoàn phát động công nhân “Thi đua sản xuất, thi đua xây dựng”, “Cải tiến kỹ thuật, phát huy sáng kiến, trau dồi nghề nghiệp”. Phong trào được tổ chức, chỉ đạo tương đối chặt chẽ, thực hiện dân chủ trong quản lý sản xuất.

Giai đoạn cuối của cuộc kháng chiến, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã tập hợp, đoàn kết, phát huy vai trò tiên phong của giai cấp công nhân vượt qua muôn vàn khó khăn, gian khổ, hi sinh, đấu tranh kiên cường, góp phần cùng quân và dân cả nước làm nên Chiến thắng Điện Biên Phủ (1954) lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu, kết thúc vẻ vang 9 năm kháng chiến chống thực dân Pháp, lập lại hòa bình ở Đông Dương.

3. Thời kỳ kháng chiến chống Mỹ (1954 - 1975)

Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, Việt Nam tạm thời bị chia thành hai miền, miền Bắc hoàn toàn được giải phóng và bắt tay vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, miền Nam còn dưới ách thống trị của đế quốc Mỹ.

Đáp ứng yêu cầu của tình hình mới, Hội nghị Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (khóa I) họp vào tháng 8/1954 đã xác định nhiệm vụ trọng tâm là “Cần phải động viên, tổ chức đông đảo quần chúng lao động trong các đô thị thành một lực lượng mạnh mẽ làm chỗ dựa tốt nhất, chắc chắn nhất cho chính quyền tiến hành công tác tiếp thu, phục hồi sản xuất, giữ gìn an ninh, trật tự thành phố”.

Ở miền Bắc tiến hành công cuộc tái thiết đất nước, khó khăn tiếp tục đặt lên vai người công nhân. Với trách nhiệm chủ nhân của đất nước, đội ngũ CNVCLĐ đã đẩy mạnh sản xuất, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Nhờ vậy chỉ trong thời gian ngắn hoạt động sản xuất tại các cơ sở công nghiệp đã phục hồi. Qua thực hiện kế hoạch 5 năm lần thứ nhất, những điển hình trong phong trào thi đua yêu nước của giai cấp công nhân được lan tỏa, như “Sóng Duyên Hải”, “Hợp tác xã Thành Công”, “Ba quyết tâm”... đã xuất hiện nhiều CNVCLĐ tiêu biểu được Đảng, Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng Lao động, là những tấm gương sáng trong học tập, lao động sản xuất và chiến đấu.

Ở miền Nam, phong trào công nhân, Công đoàn hoạt động trong điều kiện vô cùng khó khăn. Đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai Ngô Đình Diệm ra sức khủng bố, đàn áp. Các ngành công nghiệp, thủ công nghiệp bị đình đốn, đời sống của CNVCLĐ khó khăn. Trước tình hình đó, Đảng đã chỉ đạo các cơ sở trong nội thành, trong các đồn điền phải tìm mọi cách bám đất, bám dân phát triển lực lượng, tổ chức cho công nhân đấu tranh.

Ngày 05/11/1957, Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ký Sắc lệnh số 108-SL/L10 về ban hành Luật Công đoàn đã tạo cơ sở pháp lý, nâng cao vị trí của tổ chức Công đoàn, củng cố vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân trong tình hình mới. Thắng lợi của công cuộc khôi phục kinh tế, cải tạo xã hội chủ nghĩa và bước đầu phát triển kinh tế, văn hóa đã tạo ra những tiền đề quan trọng góp phần xây dựng và đưa miền Bắc tiến dần lên chủ nghĩa xã hội, đồng thời đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà, thành quả đó có đóng góp quan trọng của giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn Việt Nam.

Trước những yêu cầu mới, *Đại hội lần thứ II Công đoàn Việt Nam* được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội từ ngày 23 - 27/02/1961 đã quyết định đổi tên “Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam” thành “Tổng Công đoàn Việt Nam”. Đại hội đã đề ra mục tiêu: “Động viên cán bộ, công nhân, viên chức thi đua lao động sản xuất, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc với tinh thần mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt, góp phần đấu tranh thống nhất nước nhà”. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tổng Công đoàn Việt Nam gồm 55 ủy viên chính thức và 10 ủy viên dự khuyết. Đồng chí Hoàng Quốc Việt, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; đồng chí Trần Danh Tuyên, Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Tổng Thư ký.

Đại hội lần thứ III Công đoàn Việt Nam, họp từ ngày 11 - 14/02/1974 tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội đề ra mục tiêu “Các cấp Công đoàn phải phát động phong trào thi đua lao động sản xuất, cần kiệm xây dựng chủ nghĩa xã hội với năng suất lao động, hiệu quả công tác, phục vụ và tham gia chiến đấu, quyết tâm giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước”. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tổng Công đoàn Việt Nam gồm 72 ủy viên, Ban Thư ký gồm 09 ủy viên. Đồng chí Tôn Đức Thắng, Chủ tịch nước Việt Nam dân chủ cộng hòa được bầu làm Chủ tịch danh dự Tổng Công đoàn Việt Nam. Đồng chí Hoàng Quốc Việt, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; đồng chí Nguyễn Đức Thuận được bầu làm Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký. Các đồng chí Nguyễn Công Hòa, Trương Thị Mỹ được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Công đoàn Việt Nam.

Tổng Công đoàn Việt Nam tham gia xây dựng một số chế độ, chính sách bổ sung và sửa đổi về lao động, tiền lương, tiền thưởng. Liên hiệp Công đoàn các tỉnh, thành phố đã ký kết Nghị quyết liên tịch với chính quyền đồng cấp về việc tổ chức thực hiện các chế độ, chính sách đối với CNVCLĐ. Nhiều công đoàn cơ sở đã kịp

thời động viên CNVCLĐ thi đua lao động, sản xuất, phấn đấu hoàn thành kế hoạch được giao. Việc thực hiện quy tắc an toàn lao động, vệ sinh công nghiệp được thực hiện tốt hơn, cải thiện điều kiện làm việc cho CNVCLĐ.

Năm 1965, Liên hiệp Công đoàn giải phóng miền Nam được thành lập và không ngừng được củng cố, phát triển, vừa tổ chức cho CNVCLĐ các thành phố đấu tranh, vừa động viên CNVCLĐ vùng giải phóng đẩy mạnh sản xuất phục vụ chiến đấu. Trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 và Chiến dịch Hồ Chí Minh, Công đoàn giải phóng đã vận động CNVCLĐ ở các đô thị đồng loạt nổi dậy, phối hợp với lực lượng vũ trang tiêu diệt địch, góp phần cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất Tổ quốc.

4. Thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội (1975 - 1986)

Sau đại thắng mùa Xuân 1975, đất nước thống nhất, cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội, đã tạo điều kiện cơ bản để thống nhất tổ chức Công đoàn trên phạm vi toàn quốc. Thực hiện Chỉ thị của Bộ Chính trị, từ tháng 01/1976 Tổng Công đoàn Việt Nam và Liên hiệp Công đoàn giải phóng miền Nam bắt tay vào chuẩn bị các điều kiện cho việc thống nhất tổ chức Công đoàn của giai cấp công nhân Việt Nam. Ngày 06/6/1976, Hội nghị Công đoàn toàn quốc được tổ chức tại thành phố Hồ Chí Minh đã quyết định thống nhất Công đoàn hai miền Nam, Bắc thành “Tổng Công đoàn Việt Nam”.

Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ IV, họp từ ngày 08 - 11/5/1978, tại Thủ đô Hà Nội, đề ra mục tiêu: “Động viên giai cấp công nhân và những người lao động khác thi đua lao động sản xuất, phát triển kinh tế, đẩy mạnh công nghiệp hóa trong cả nước”. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tổng Công đoàn Việt Nam gồm 155 ủy viên, Ban Thư ký gồm 12 ủy viên. Đồng chí Nguyễn Văn Linh, Ủy viên Bộ Chính trị được bầu làm Chủ tịch; đồng chí Nguyễn Đức Thuận, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký; đồng chí Nguyễn Hộ được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Công đoàn Việt Nam.

Những năm 1981 - 1982, Công đoàn đã tiến hành nhiều đợt tuyên truyền sâu rộng trong công nhân, viên chức về tình hình và nhiệm vụ của đất nước, về chủ trương, chính sách, nhất là các chính sách kinh tế của Đảng và Nhà nước. Đi đôi với giáo dục chính trị, Công đoàn đã có nhiều cố gắng trong việc duy trì phong trào học bổ túc văn hóa, kỹ thuật, nghiệp vụ; đẩy mạnh các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng, thể dục thể thao; công tác báo chí, xuất bản của Công đoàn đã có những tiến bộ mới.

Đại hội lần thứ V Công đoàn Việt Nam họp từ ngày 16 - 18/11/1983, tại Thủ đô Hà Nội, xác định: Đẩy mạnh phong trào thi đua lao động sản xuất trong công nhân, viên chức; phát động phong trào công nhân, viên chức thi đua phục vụ nông nghiệp, đưa nông nghiệp từng bước tiến lên sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa; lập lại trật tự xã hội trên mặt trận lưu thông phân phối... Đại hội đã bầu Ban Chấp hành

Tổng Công đoàn Việt Nam gồm 155 ủy viên, Ban Thư ký gồm 13 ủy viên. Đồng chí Nguyễn Đức Thuận, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; đồng chí Phạm Thế Duyệt, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký. Đại hội đã nhất trí lấy ngày 28/7/1929, ngày thành lập Tổng Công hội Đỏ Bắc Kỳ làm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam. Tháng 02/1987, đồng chí Phạm Thế Duyệt, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch Tổng Công đoàn Việt Nam; đồng chí Vũ Đình được bầu làm Phó Chủ tịch, đồng chí Dương Xuân An được bầu làm Tổng Thư ký.

Các phong trào thi đua lao động sản xuất, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật trong CNVCLĐ đã tạo được bước chuyển biến tích cực, nhiều điển hình tiên tiến và nhân tố mới đã hình thành, góp phần to lớn vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Công tác phát triển đoàn viên được Công đoàn chú trọng, số đoàn viên và công đoàn cơ sở ngày càng tăng lên. Bên cạnh đó, Công đoàn còn tham gia vào lĩnh vực bảo hiểm xã hội, bảo hộ lao động, đề nghị Nhà nước bổ sung phụ cấp ốm đau, thai sản, tai nạn lao động, trợ cấp khó khăn... các chế độ nghỉ ngơi, tham quan du lịch và các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao được duy trì, phát triển. Nhân dịp kỷ niệm 55 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/1984), Nhà nước đã tặng Tổng Công đoàn Việt Nam Huân chương Sao Vàng - Huân chương cao quý nhất của Nhà nước Việt Nam.

5. Thời kỳ thực hiện công cuộc đổi mới đất nước (1986 - 2023)

Trong bối cảnh đất nước tiến hành đổi mới, từng bước hội nhập, *Đại hội lần thứ VI Công đoàn Việt Nam* họp từ ngày 17 - 20/10/1988 tại Thủ đô Hà Nội đã xác định mục tiêu: “Thực hiện đường lối đổi mới của Đảng vì việc làm, đời sống, dân chủ và công bằng xã hội”. Đại hội quyết định đổi tên “Tổng Công đoàn Việt Nam” thành “Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam”. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam gồm 155 ủy viên, Ban Thư ký gồm 15 ủy viên. Đồng chí Nguyễn Văn Tư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; đồng chí Cù Thị Hậu, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Phó Chủ tịch; đồng chí Dương Xuân An được bầu làm Phó Chủ tịch. Trong những năm đầu của thời kỳ đổi mới, giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn Việt Nam đã có nhiều đóng góp vào kết quả thực hiện kế hoạch 5 năm (1986 - 1990), đưa đất nước ta dần thoát khỏi khó khăn, ổn định đời sống Nhân dân và CNVCLĐ.

Đại hội lần thứ VII Công đoàn Việt Nam, họp từ ngày 09 - 12/11/1993 tại Thủ đô Hà Nội, Đại hội đã nhấn mạnh yêu cầu “Đổi mới tổ chức và hoạt động Công đoàn, góp phần xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, chăm lo bảo vệ lợi ích công nhân lao động”. Đại hội bầu Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam gồm 125 ủy viên, Đoàn Chủ tịch gồm 15 ủy viên. Đồng chí Nguyễn Văn Tư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu lại làm Chủ tịch; đồng chí Cù Thị Hậu, Ủy

viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Phó Chủ tịch; các đồng chí Hoàng Minh Chúc, Nguyễn An Lương, Hoàng Thị Khánh được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

Đại hội lần thứ VIII Công đoàn Việt Nam họp từ ngày 03 - 06/11/1998 nhân mạnh “Vì sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, vì việc làm, đời sống, dân chủ và công bằng xã hội, xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn vững mạnh”. Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam gồm 145 ủy viên, Đoàn Chủ tịch gồm 17 ủy viên. Đồng chí Cù Thị Hậu, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; các đồng chí Nguyễn An Lương, Đặng Ngọc Chiến, Đỗ Đức Ngọ, Nguyễn Đình Thắng được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

Đại hội lần thứ IX Công đoàn Việt Nam họp từ ngày 10 - 13/10/2003 tại Thủ đô Hà Nội, Đại hội xác định “Xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn vững mạnh, chăm lo bảo vệ quyền lợi hợp pháp, chính đáng của CNVCLĐ, góp phần tăng cường đại đoàn kết dân tộc, thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Đại hội nhất trí số lượng Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam là 155 ủy viên, tại Đại hội bầu 150 ủy viên, bầu Đoàn Chủ tịch gồm 19 ủy viên. Đồng chí Cù Thị Hậu, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; các đồng chí Đặng Ngọc Tùng, Nguyễn Hòa Bình, Nguyễn Đình Thắng, Đỗ Đức Ngọ, Đặng Ngọc Chiến được bầu làm Phó Chủ tịch. Tháng 12/2006, đồng chí Đặng Ngọc Tùng, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch. Tháng 9/2007 các đồng chí Hoàng Ngọc Thanh, Mai Đức Chính, Nguyễn Thị Thu Hồng, Nguyễn Văn Ngàng được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

Đại hội lần thứ X Công đoàn Việt Nam, họp từ ngày 02 - 05/11/2008, tại Thủ đô Hà Nội, Đại hội đã xác định mục tiêu: “Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của công đoàn các cấp; hướng về cơ sở, lấy cơ sở làm địa bàn hoạt động chủ yếu, lấy đoàn viên, CNVCLĐ làm đối tượng vận động; chuyên mạnh hoạt động công đoàn vào việc tổ chức thực hiện chức năng đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, CNVCLĐ; xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định, tiến bộ; góp phần thúc đẩy sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước”. Đại hội nhất trí số lượng Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam là 165 ủy viên, tại Đại hội bầu 160 ủy viên. Đồng chí Đặng Ngọc Tùng, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch; các đồng chí Nguyễn Hòa Bình, Hoàng Ngọc Thanh, Mai Đức Chính, Nguyễn Thị Thu Hồng, Nguyễn Văn Ngàng được bầu làm Phó Chủ tịch.

Nhiệm kỳ lần thứ X của Công đoàn Việt Nam hoạt động trong bối cảnh giai cấp công nhân Việt Nam đã không ngừng lớn mạnh về số lượng và chất lượng, là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đây cũng

là nhiệm kỳ triển khai thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa X) về “Tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Nghị quyết thể hiện quyết tâm chính trị của Đảng, Nhà nước về xây dựng giai cấp công nhân, đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng của hàng triệu CNVCLĐ trong cả nước. Những hoạt động triển khai thực hiện Nghị quyết 20-NQ/TW đã nhận được sự quan tâm chỉ đạo của các cấp ủy đảng, cùng với sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị và Công đoàn, tạo chuyển biến trong nhiệm kỳ hoạt động, đặc biệt là việc thực hiện nhiệm vụ đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đoàn viên và người lao động.

Đại hội XI Công đoàn Việt Nam, họp từ ngày 27 - 30/7/2013 đã xác định mục tiêu “Tiếp tục đổi mới nội dung và phương thức hoạt động công đoàn theo hướng vì đoàn viên và người lao động, vì sự phát triển bền vững của đất nước; tập trung hướng về cơ sở, thực hiện tốt chức năng chăm lo đời sống, đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên và người lao động; tham gia có hiệu quả vào công tác quản lý nhà nước, quản lý kinh tế - xã hội; nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, vận động, giáo dục và tổ chức thi đua yêu nước trong đoàn viên và người lao động; đẩy mạnh phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở, chăm lo đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn, xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh, góp phần xây dựng giai cấp công nhân ngày càng lớn mạnh, xứng đáng là lực lượng nòng cốt, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”. Đại hội nhất trí số lượng ủy viên Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam là 175 ủy viên, tại Đại hội bầu 172 ủy viên, Đoàn Chủ tịch gồm 27 ủy viên. Đồng chí Đặng Ngọc Tùng, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu lại làm Chủ tịch. Các đồng chí: Trần Thanh Hải, Mai Đức Chính, Nguyễn Thị Thu Hồng, Nguyễn Văn Ngàng, Trần Văn Lý được bầu làm Phó Chủ tịch. Ngày 14/4/2016, đồng chí Bùi Văn Cường, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam. Ngày 17/3/2017, đồng chí Trần Văn Thuật được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

Đại hội XII Công đoàn Việt Nam, họp từ ngày 24 - 26/9/2018, tại Thủ đô Hà Nội, Đại hội đề ra mục tiêu “Nâng cao hiệu quả đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền lợi của đoàn viên và người lao động, vì việc làm bền vững, đời sống ngày càng cao. Tuyên truyền, giáo dục, nâng cao giác ngộ giai cấp, bản lĩnh chính trị, tinh thần yêu nước, hiểu biết pháp luật, trách nhiệm cao, tay nghề giỏi, góp phần xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam lớn mạnh. Hoàn thiện mô hình tổ chức, đổi mới phương thức hoạt động, xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn bản lĩnh, trí tuệ, chuyên nghiệp; tập hợp, thu hút đông đảo người lao động vào tổ chức Công đoàn Việt Nam; xây dựng Công đoàn Việt Nam vững mạnh. Tích cực tham gia xây

dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”. Đại hội quyết định số lượng Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam là 175 ủy viên, tại Đại hội bầu 161 ủy viên; quyết định số lượng Ủy viên Đoàn Chủ tịch là 27 ủy viên, bầu 22 ủy viên. Đồng chí Bùi Văn Cường, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch. Các đồng chí: Trần Thanh Hải, Trần Văn Thuật, Phan Văn Anh, Ngô Duy Hiếu được bầu làm Phó Chủ tịch. Ngày 28/7/2019, đồng chí Nguyễn Đình Khang, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch. Ngày 12/01/2022, đồng chí Thái Thu Xương được bầu làm Phó Chủ tịch. Ngày 22/3/2023, đồng chí Huỳnh Thanh Xuân được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

Nghị quyết Đại hội XII Công đoàn Việt Nam được triển khai trong bối cảnh tình hình thế giới, khu vực có những diễn biến nhanh, phức tạp hơn so với dự báo. Những năm đầu của nhiệm kỳ, các cấp công đoàn triển khai thực hiện Nghị quyết trong điều kiện có nhiều thuận lợi, kinh tế vĩ mô ổn định, lạm phát được kiểm soát, tốc độ tăng trưởng khá. Tuy nhiên, từ đầu năm 2020, đại dịch COVID-19 bùng phát, cùng tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, xung đột vũ trang giữa các quốc gia, sự đứt gãy của chuỗi cung ứng toàn cầu, pháp luật quy định cho phép thành lập tổ chức của người lao động ngoài Công đoàn Việt Nam, đã ảnh hưởng trực tiếp và toàn diện đến việc làm, thu nhập, đời sống của đoàn viên, người lao động và hoạt động công đoàn. Tuy nhiên, Đảng đoàn và Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã tham mưu với Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 02-NQ/TW, ngày 12/6/2021 của Bộ Chính trị về “Đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới”. Vì phải đổi mới mạnh mẽ hoạt động công đoàn từ nửa nhiệm kỳ XI, Nghị quyết 02-NQ/TW ra đời tạo nên cú hích quan trọng trong việc tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động công đoàn, giúp Công đoàn Việt Nam vượt mọi khó khăn, đóng góp ngày càng quan trọng cho sự nghiệp phát triển đất nước. Mặc dù gặp nhiều khó khăn, thách thức, hoạt động công đoàn tiếp tục đạt nhiều kết quả, thích ứng với bối cảnh, tình hình mới, làm tốt hơn chức năng, nhiệm vụ, là chỗ dựa tin cậy của người lao động.

Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam, họp từ ngày 01 - 03/12/2023 tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội đã đề ra mục tiêu: “Đổi mới tổ chức và hoạt động công đoàn, xây dựng Công đoàn Việt Nam vững mạnh toàn diện, tập trung thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới, trọng tâm là đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động; tích cực, chủ động tham gia quản lý nhà nước, quản lý kinh tế - xã hội. Hoàn thành mô hình tổ chức, thu hút, tập hợp đông đảo người lao động tham gia công đoàn; xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn có trí tuệ, bản lĩnh, tâm huyết, trách nhiệm, uy tín và phương pháp công tác tốt. Đổi mới, tăng cường công tác tuyên truyền, vận

động, nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ học vấn, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động, ý thức pháp luật của đoàn viên, người lao động; xây dựng giai cấp công nhân hiện đại, lớn mạnh, góp phần hiện thực hóa khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Đến cuối nhiệm kỳ, hướng đến kỷ niệm 100 năm Ngày thành lập, Công đoàn Việt Nam vững mạnh toàn diện, là chỗ dựa tin cậy của người lao động, là cơ sở chính trị - xã hội vững chắc của Đảng và Nhà nước ta”.

Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam đề ra 07 nhóm chỉ tiêu phấn đấu hàng năm; 03 nhóm chỉ tiêu đến hết nhiệm kỳ và 03 khâu đột phá:

(1) Đẩy mạnh đối thoại, thương lượng tập thể, trọng tâm là tiền lương, tiền thưởng, thời giờ làm việc, thời giờ nghỉ ngơi, an toàn vệ sinh lao động.

(2) Tập trung phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở ở các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước.

(3) Xây dựng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, nhất là chủ tịch công đoàn tại doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước.

Đại hội quyết định số lượng Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam khóa XIII là 177 ủy viên, đã bầu 168 ủy viên; Đoàn Chủ tịch là 31 ủy viên, đã bầu 28 ủy viên. Đồng chí Nguyễn Đình Khang, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng được bầu làm Chủ tịch. Các đồng chí: Ngô Duy Hiếu, Phan Văn Anh, Thái Thu Xương, Huỳnh Thanh Xuân, Nguyễn Xuân Hùng được bầu làm Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam.

III. NHỮNG BÀI HỌC KINH NGHIỆM VÀ NHIỆM VỤ CỦA TỔ CHỨC CÔNG ĐOÀN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

1. Những bài học kinh nghiệm

Một là, chủ động tham mưu, nắm chắc và cụ thể hóa kịp thời chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, phù hợp với nhiệm vụ từng cấp công đoàn và thực tiễn của ngành, địa phương, đơn vị. Phát huy tốt sự phối hợp chặt chẽ với các cấp, các ngành trong xây dựng cơ chế chính sách liên quan đến người lao động, huy động các nguồn lực chăm lo cho đoàn viên, người lao động và xử lý các tình huống phức tạp, nhạy cảm.

Hai là, coi trọng đổi mới nội dung, phương thức hoạt động; chủ động, kịp thời thích ứng những thay đổi lớn, vấn đề mới phát sinh từ thực tiễn; đầu tư cho công tác dự báo, nắm và phân tích tình hình, quan tâm thí điểm các mô hình mới.

Ba là, tập trung thực hiện tốt chức năng cơ bản, nhiệm vụ trọng tâm là đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động; phải đầu tư nguồn lực, đổi mới cách làm, quản trị rủi ro, coi đây là động lực thu hút, tập hợp người lao động gia nhập và tham gia hoạt động công đoàn.

Bốn là, chất lượng đội ngũ cán bộ công đoàn, nhất là đội ngũ cán bộ công đoàn chuyên trách, chủ tịch công đoàn cơ sở có vai trò quyết định đối với việc triển

khai các chương trình, kế hoạch hoạt động, đặc biệt là những nội dung mới, khó, phức tạp.

Năm là, xác định đúng, trúng những nội dung trọng tâm, trọng điểm để tập trung chỉ đạo và tổ chức thực hiện, tránh dàn trải, phân tán nguồn lực. Coi trọng công tác kiểm tra, giám sát, kịp thời sơ kết, tổng kết để rút kinh nghiệm, nhân rộng mô hình hay, cách làm sáng tạo, hiệu quả.

2. Nhiệm vụ trọng tâm của tổ chức Công đoàn những năm tới

(1) Tập trung thực hiện tốt nhiệm vụ đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của đoàn viên, CNVCLĐ.

(2) Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động; đổi mới tổ chức các phong trào thi đua yêu nước.

(3) Xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh; thu hút, tập hợp đông đảo người lao động gia nhập Công đoàn Việt Nam.

(4) Tham gia xây dựng giai cấp công nhân hiện đại, lớn mạnh; xây dựng Đảng, Nhà nước, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

(5) Nâng cao chất lượng công tác nữ công, thúc đẩy bình đẳng giới, chăm lo, bảo vệ quyền lợi của lao động nữ.

(6) Đẩy mạnh công tác đối ngoại, tiếp tục khẳng định vị thế của Công đoàn Việt Nam.

(7) Xây dựng nguồn tài chính công đoàn đủ mạnh để thực hiện tốt nhiệm vụ của tổ chức Công đoàn Việt Nam.

(8) Đổi mới phương thức hoạt động công đoàn, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động công đoàn.

Chặng đường 95 năm xây dựng và phát triển, trải qua 13 kỳ Đại hội, Công đoàn Việt Nam, giai cấp công nhân Việt Nam đã không ngừng lớn mạnh cả về số lượng và chất lượng, đang có mặt trong tất cả các ngành nghề, các thành phần kinh tế, là lực lượng quan trọng, đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam là sự kiện chính trị quan trọng đánh dấu bước phát triển mới của phong trào công nhân, viên chức, lao động, của tổ chức Công đoàn Việt Nam; khẳng định vai trò, sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, truyền thống vẻ vang và những đóng góp to lớn của giai cấp công nhân, tổ chức Công đoàn Việt Nam trong các giai đoạn cách mạng của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Đây là dịp để cán bộ, đoàn viên, CNVCLĐ cùng Nhân dân cả nước ôn lại, phát huy truyền thống vẻ vang của giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn Việt Nam; ra sức thi đua, quyết tâm thực hiện thắng lợi mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG - TỔNG LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG VIỆT NAM